

**M.Ed. Semester - 4 (CBCS) Examination****March/April- 2018****TEACHER EDUCATION- II  
(CORE)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૧૨)
- (૧) ભારતમાં શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ પ્રણાલીના માળખાની ચર્ચા કરો.
  - (૨) સેવાકાલીન શિક્ષક-પ્રશિક્ષણમાં એસ.એસ.એ.ની ભૂમિકા અને કાર્યોની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નનો જવાબ આશરે ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
- (૧) માધ્યમિક શાળાના શિક્ષકોની સેવાકાલીન શિક્ષણની ગુણવત્તાને અસર કરતા પરિબળોની ચર્ચા કરો.
  - (૨) અધ્યાપન પરના સંશોધન વિશે ડોયલનું મંતવ્ય સ્પષ્ટ કરો.
  - (૩) શિક્ષક-પ્રશિક્ષકોના વ્યવસાયિક વિકાસ માટે NCERT અને NUEPAના વિવિધ કાર્યક્રમોની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૧૬)
- (૧) શિક્ષકના વિકાસ માટે બર્લિનરે આપેલા સોપાનોની ચર્ચા કરો.
  - (૨) શિક્ષકો તૈયાર કરવા માટે શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમોની આવશ્યકતાઓ જણાવો.
  - (૩) કોઇપણ એક સંશોધન લેખની સમીક્ષા કરી તેના ફલિતાર્થો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૪ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો. (૧૬)
- (૧) શિક્ષક-વિકાસ માટેના કોઇપણ બે અભિગમો સમજાવો.
  - (૨) શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ માટે માધ્યમિક શિક્ષણના સાર્વત્રિકરણના સૂચિતાર્થોની ચર્ચા કરો.
  - (૩) અસરકારક શિક્ષક પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
  - (૪) શિક્ષકોના વ્યાવસાયિક વિકાસમાં પડકારોની ચર્ચા કરો.
  - (૫) વિશિષ્ટ શિક્ષણના શિક્ષકો તૈયાર કરવા માટેના કાર્યક્રમો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)
- (૧) શિક્ષક વિકાસને અસર કરતા બે પરિબળો જણાવો.
  - (૨) ભારતમાં શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ પ્રણાલીની બે મર્યાદાઓ જણાવો.
  - (૩) શિક્ષક-પ્રશિક્ષણની કોઇ એક સંશોધન સમસ્યા જણાવો.
  - (૪) શિક્ષક પ્રતિબદ્ધતા વધારવામાં અવરોધરૂપ બે બાબતો જણાવો.
  - (૫) શારીરિક શિક્ષણના શિક્ષકો તૈયાર કરવાની જોગવાઈ માટેની બે જરૂરિયાતો જણાવો.
  - (૬) એક વિષય શિક્ષક અને બહુવિધ વિષય શિક્ષક વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

## ENGLISH VERSION

- Que-1 Answer any ONE of the following two questions in about 500 words. (12)
- (1) Discuss the structure of teacher education system in India.
  - (2) Discuss the role and functions of SSA In In-service teacher education.
- Que-2 Answer any TWO of the following three questions in about 400 words. (20)
- (1) Discuss the factors influencing the quality of in-service education of secondary school teachers.
  - (2) Clarify the opinion of Doyle about research on teaching.
  - (3) Discuss various programmes of NCERT and NUEPA for professional development of teacher educators.
- Que-3 Answer any TWO of the following questions in about 300 words. (16)
- (1) Discuss the steps given by Berliner for development of a teacher.
  - (2) State the necessities of teacher education programmes for teachers.
  - (3) Review any one research article and state its implications.
- Que-4 Answer any FOUR of the following five questions in about 250 words. (16)
- (1) Explain any two approaches for the development of teacher.
  - (2) Discuss the implications of universalization of secondary education for teacher education.
  - (3) State the characteristics of an effective teacher education programme.
  - (4) Discuss the challenges in professional development of teachers.
  - (5) State the programmes for preparing teachers of special education.
- Que-5 Answer following SIX question in brief. (06)
- (1) State two factors influencing teacher development.
  - (2) State two limitations of teacher education system in India.
  - (3) State any one research problem of teacher education.
  - (4) State two things hindering in enhancing teacher commitment.
  - (5) State two needs for the provision of preparing teachers of physical education.
  - (6) Clarify the difference between single subject teacher and multiple subject teachers.

\*\*\*\*\*